

C. STRATEEGIA MEEDE ¹

MEEDE 1.1 (M 1.1)

1. Strateegia meetme nimetus

Elulaadiettevõtluse toetus

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Peamised MTÜ Arenduskoda tegevuspiirkonna arenguvajadused meetme rakendamisel on:

- Ettevõtete tegevusvaldkonnad on mitmekesisunud, kuid on veel tegevusvaldkondi, kus piirkonnas ei ole ühtegi ettevõtet, nagu kodumajapidamised tööandjana ja kodumajapidamiste omatarbeks kaupade tootmine. Kohaliku ressursi ja toorme kasutamine.
- Kuna töökohti kvalifitseeritud tööjõule napib, siis tuleb toetada iseendale töö andmist ja väikeettevõtete loomist. Piirkonna tööturu olukorda mõjutab paljuski Tallinna lähedus (suur pendelrände mõju).
- Kõrgharidusega elanike ja töötajate vähesus, vaba tööjõu vähesus ei soosi ettevõtluse arengut ega ka töökohtade teket.

Lisaks toimivad tegevusgrupi piirkonnas väiksemad ettevõtluspiirkonnad, millel on kõrge potentsiaal uute ettevõtete tekkeks ja täiendavate investeeringute toomiseks piirkonda.

Ettevõtluse mitmekesistamine ja paindlikumaks muutmine on tegevusgrupi piirkonnale oluline. Soodustada tuleb ühisturundust, eelkõige kulude kokkuhoiu kui ka teadmiste koondamise aspektist.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärgiks on tegevusgrupi piirkonnas kohalikku keskkonda ja paikkonnale omast väärtustav või kohalikku toorainet töötleva elulaadiettevõtluse ja seda soodustava keskkonna arendamine. Elulaadiettevõtlusena käsitletakse kvalitatiivsele arengule suunatud pereettevõtlust. Meetme rakendamine aitab kaasa piirkonnades eripära säilimisele, ettevõtluskeskkonna arendamisele ja valdkondade mitmekesisusele ning ettevõtlusaktiivsuse suurenemisele.

Elulaadi ettevõtja on kohalikku keskkonda ja paikkonnale omast väärtustav või kohalikku toorainet töötlev ettevõtja. Elulaadi ettevõtte on pereettevõtte, mida omavad ja kontrollivad ühe perekonna liikmed, mille eelneva majandusaasta põhitegevusetulu ei ületa 500 000 eurot aastas ja keskmine töötajate arv on mitte enam kui 5 ning kelle põhitegevus toimub tegevusgrupi territooriumil.

4. Toetatavad tegevused²

- Loodusturismi tegevusvaldkonna toetamine.
- Elulaadi ettevõtlust arendavate investeeringute toetamine.
- Kohalikele toormele ja teenusele lisandväärtuse andmine.
- Piirkonnale eripäraste toodete ja -teenuste väljaarendamine.
- Kohaliku toorme ja teenuse väärindamiseks tehtavate investeeringute toetamine.
- Elulaadi ettevõtluse teadvustamine ja ühisturunduse toetamine.
- Ühiste abiteenuste rakendamise toetamine.
- Elulaadiettevõtlust toetavate ühiskoolituste korraldamine.
- Hooajalisust vähendavate meetmete toetamine.

Toetatavad tegevused on investeeringud (ehitustegevus ning seadmete soetamine) ja ettevõtjate või nende ühenduste ühisprojektid.

Üldiselt mõeldakse investeeringute tegemise all:

- seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmine;
- olemasolevate ja uute rajatiste ning ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine (näiteks keskkonnasäästlikumaks muutmine);
- objekti ehitamise ja rakendamisega seotud infrastruktuuri väljaehitamine;
- omanikujärelevalve, sh muinsuskaitse omanikujärelevalve teenuse osutamine.

Tegevused läbi ühisprojektide on:

- turundus ja reklaamialaste tegevuste teostamine, sh kodulehekülgede tegemine;
- teavitustegevuste läbiviimine (teabepäevad, konverentsid jms), samuti teabe- ja õppematerjalide koostamine;
- tööalased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad), mis on suunatud tegevusgrupi piirkonnas tegutsevate inimeste tööalaste teadmiste ja oskuste tõusule, suurendamaks töötajate konkurentsivõime kasvu;
- mentorlus ja ekspertide kaasamine;
- koolitustel ja messidel osalemine;
- ettevõtjate ühistevõtte toetamine, sh võrgustike arendamine;
- projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlblike kulude maksumusest).

Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Meetmest ei rahastata investeeringuobjektiga seonduvate eeltoode (projekteerimistöode) teostamist.

Meetme sihtgrupp:

- Mikro- ja väikeettevõtjad*;
- MTÜ-d ja SA-d kui kohalike ettevõtete ühendused läbi põhikirjaliste eesmärkide arendada kohalikke elulaadiettevõtjaid ning nende teenuseid;
- koolituse või muu teadmussiirde ja teavituse osutaja.

**Mikroettevõtte on ettevõtte, kelle taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahel järjestikusel majandusaastast vähemalt ühel on: keskmine töötajate arv 0–9 (9 kaasa arvatud); aastakäibe või aastabilansi kogumaht väiksem või võrdne summaga 2 000 000 eurot.*

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

- Taotleja peab tegutsema KTG piirkonnas.
- Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla KTG tegevuspiirkonnas pooleli kuni 1 investeeringuprojekt.
- Taotleja ettevõtte on pereettevõtte.
- Taotleja põhitegevustulu ei ületa 500 000 eurot aastas.
- Taotleja keskmine töötajate arv on mitte üle 5 töötaja aastas.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid:

- Taotlusvorm (vastavalt PRIA poolt koostatud vormile);
- omandiõigust tõestavad dokumendid;
- ehitamise korral peab ehitise kohta olema ehitusluba, ehitusteatis või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek;
- uue hoone püstitamisel peab kavandatava hoone alune maa olema taotleja omandis või on sellele seatud hoonestusõigus;
- hinnakalkulatsioon;
- äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ärakiri, kui nimetatud aruanded ei ole esitatud äriregistrisse;
- füüsilisest isikust ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava taotleja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaasta kohta esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E Maksu- ja Tolliameti kinnitatud ärakiri;
- ettevõtja puhul, kes taotluse esitamise ajaks ei ole «Raamatupidamise seaduse» kohaselt

<p>pidanud koostama majandusaasta aruannet, tegevus-, bilansi ja kasumiaruande ärakiri või raamatupidamisregistrite alusel koostatud tulude ja kulude koonddokumendi ärakiri;</p> <ul style="list-style-type: none"> - äriplaan (Äriplaani vorm koos finantsprognosidega); - kasutatud seadme ostmise korral seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi; - ühisprojekti korral 2–4-aastane tegevuskava (vastavalt PRIA poolt koostatud vormile) - ühisprojekti korral partneritevaheline koostööleping; - ühisprojekti korral projektikirjeldus; - vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud; - projektijuhi CV, kui eelarves on kaasatud vastav kululiik; - mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, v.a usulised ühendused. - eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal.
<p>6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr</p>
<p>Toetusmäär on kuni 60%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 3000 eurot ja maksimaalne toetussumma 100 000 eurot. Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse.</p>
<p>7. Viide sihtvaldkonnale</p>
<p>Sihtvaldkonda 6A, milleks on tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine.</p>
<p>8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³</p>
<p>Komisjoni määrmises 1305/2013 artiklite 14, 17, 19, 20 ja 35 järgi panustab meede 6. prioriteedile – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.</p>
<p>9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub</p>
<p>Ei kattu.</p>
<p>10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Toetust saanud projektide arv – 30. - Toetust saanud ettevõtjate arv – 30. - Toimunud ühiskoolituste arv – 5. - Koolitustel osalejate arv – 30. - Toetatud ühisturundus-projektide arv – 5. - Toetatud ühiste abiteenuste arv – 5. - Ettevõtete arv, kes toodavad uusi tooteid või kasutavad uusi tootmisviise – programmiperioodi jooksul 20. - Loodud töökohtade arv – 10. - Säilitatud töökohtade arv – 10.
<p>11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid</p>

- Projekti sihtgrupp (Elulaadiettevõtja kriteeriumitele vastavus). Osakaal 30% koguhindest.
- Ettevõtte tegevuse mõju piirkonnale. Osakaal 20% koguhindest.
- Projekt viiakse ellu mitme organisatsiooni koostöös. Osakaal 5% koguhindest.
- Projekti tulemusel loodavate töökohtade arv. Osakaal 10% koguhindest.
- Projekti tegevuste innovatiivsus. Osakaal 10% koguhindest.
- Projekti tegevuste ja investeeringute äriplaani teostatavus. Osakaal 25% koguhindest.

MEEDE 1.2 (M 1.2)

1. Strateegia meetme nimetus

Mikro- ja väikeettevõtete arendamine

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Maapiirkondade ettevõtlusaktiivsuse ja väikeettevõtete jätkusuutlikkus on nõrk ning ei suudeta konkureerida suuremate piirkondade (linnade) ettevõtjatega. Puuduvad lisaressursid investeeringute tegemiseks uuendustesse, uudsetesse lahendustesse kui ka lisateenuste arendamisse. Mikro- ja väikeettevõtetal on vajalik uuendada tootmishooneid ning kaasajastada tehnoloogiaid ja seadmeid. On vaja toetada uudsete, säästlike lahenduste leidmist ning alustavaid ettevõtjaid. Lisaks toimivad tegevusgrupi piirkonnas väiksemad ettevõtluspiirkonnad, millel on kõrge potentsiaal uute ettevõtete tekkeks ja täiendavate investeeringute toomiseks piirkonda. Ettevõtluse mitmekesistamine ja paindlikumaks muutmine on tegevusgrupi piirkonnale oluline. Soodustada tuleb ühisturundust, eelkõige kulude kokkuhoiu kui ka teadmiste koondamise aspektist. Olemasolevad ettevõtted võimaldavad piirkonnas koostöövõrgustike moodustamist, näiteks põllumajanduse, puhkemajanduse, puidutootmise ja metallitöötlemise valdkondades.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärgiks on tegevusgrupi piirkonna ettevõtluse ja ettevõtluskeskkonna arendamine. Piirkonnas tegutsevate ettevõtjate elujõulisuse ja jätkusuutlikkuse kasv läbi kohalikul ressursil põhinevate toodete ja teenuste arendamise ning olemasolevate ressursside säästliku kasutamise. Meetme rakendamine aitab kaasa maapiirkondade ettevõtluse mahajäämuse pidurdamisele, töökohtade loomisele ja majanduskeskkonna paindlikumaks muutmisele. Mikro- ja väikeettevõtetenäiteks käsitletakse tegevuspiirkonnas kuni 25 töötajaga ettevõtteid.

4. Toetatavad tegevused²

- Teenuste/toodete valiku laiendamine.
- Tootele ja teenusele lisandväärtust andvale investeeringute toetamine.
- Piirkonnale eripäraste toodete ja -teenuste väljaarendamine.
- Uuenduslike ning säästlike toodete ja teenuste arendamine (näiteks kaugtöökeskused).
- Hooajalisust vähendavate meetmete toetamine.
- Teadmispõhise ettevõtluse arendamise toetamine.
- Uute tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtu toetamine.
- Olemasolevate toodete ja teenuste jätkusuutlikkust tagavate investeeringute toetamine.
- Koostöö arendamine, mis on seotud uuenduslike ja säästlike toodete ning teenuste väljaarendamisega.
- Ühisturunduse arendamise toetamine (turundus- ja reklaamialased tegevused).

Toetatavad tegevused on investeeringud (ehitustegevus ning seadmete soetamine) ja ettevõtete või ettevõtete ühenduste ühisprojektid.

Üldiselt mõeldakse investeeringute tegemise all:

- seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmine;
- olemasolevate ja uute rajatiste ning ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine (näiteks keskkonnasäästlikumaks muutmine);
- objekti ehitamise ja rakendamise seotud infrastruktuuri väljaehitamine;
- omanikujärelevalve, sh muinsuskaitse omanikujärelevalve teenuse osutamine.

Tegevused läbi ühisprojektide on:

- turundus ja reklaamialaste tegevuste teostamine, sh kodulehekülgede tegemine;
- teavitustegevuste läbiviimine (teabepäevad, konverentsid jms), samuti teabe- ja õppematerjalide koostamine;
- tööalased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad), mis on suunatud tegevusgrupi piirkonnas tegutsevate inimeste tööalaste teadmiste ja oskuste

tõusule, suurendamaks töötajate konkurentsivõime kasvu;

- mentorlus ja ekspertide kaasamine;
- koolitustel ja messidel osalemine;
- ettevõtjate ühistegevuste toetamine, sh võrgustike arendamine;
- projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlblike kulude maksumusest).

Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Meetmest ei rahastata investeeringuobjektiga seonduvate eeltööde (projekteerimistöode) teostamist.

Meetme sihtgrupp:

- Tegutsevad mikro- ja väikeettevõtjad*;
- MTÜ-d ja SA-d kui nad on kohalikke ettevõtete ühendused või kohalikele ettevõtjatele projekti käigus teenuseid osutavad MTÜ-d või SA-d;
- koolituse või muu teadmussiirde ja teavituse osutaja.

** Mikroettevõtte on ettevõtte, kelle taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahel järjestikusel majandusaastast vähemalt ühel on: keskmine töötajate arv 0–9 (9 kaasa arvatud); aastakäibe või aastabilansi kogumaht väiksem või võrdne summaga 2 000 000 eurot.*

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

- Taotleja peab tegutsema KTG piirkonnas.
- Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla KTG tegevuspiirkonnas pooleli kuni 1 investeeringuprojekt.
- Taotleja põhitegevustulu ei ületa 2 000 000 eurot aastas.
- Taotleja keskmine töötajate arv on mitte üle 25.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid:

- Omandiõigust tõestavad dokumendid;
- ehitamise korral peab ehitise kohta olema ehitusluba, ehitusteatis või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek;
- uue hoone püstitamisel peab kavandatava hoone alune maa olema taotleja omandis või on sellele seatud hoonestusõigus;
- hinnakalkulatsioon;
- äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ärakiri, kui nimetatud aruanded ei ole esitatud äriregistrisse;
- füüsilisest isikust ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava taotleja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaasta kohta esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E Maksu- ja Tolliameti kinnitatud ärakiri;
- ettevõtja puhul, kes taotluse esitamise ajaks ei ole „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt pidanud koostama majandusaasta aruannet, tegevus-, bilansi ja kasumiaruande ärakiri või raamatupidamisregistrite alusel koostatud tulude ja kulude koonddokumendi ärakiri;
- äriplaan (Äriplaani vorm koos finantsprognoosidega);
- kasutatud seadme ostmise korral seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- ühisprojekti korral 2–4-aastane tegevuskava (vastavalt PRIA poolt oostatud vormile);

- ühisprojekti korral partnerite vaheline koostööleping;
- ühisprojekti korral projektikirjeldus;
- projektijuhi CV, kui eelarves on kaasatud vastav kululiik;
- vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud;
- mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, v.a usulised ühendused;
- eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetusmäär kuni 60%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 5000 eurot ja maksimaalne toetussumma 100 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse.

7. Viide sihtvaldkonnale

Sihtvaldkonda 6A, milleks on tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Komisjoni määruses 1305/2013 artiklite 14, 17, 19, 20 ja 35 järgi panustab meede 6 prioriteedile – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

- Toetust saanud projektide arv – 50.
- Toetust saanud/arendatud ettevõtete arv – 50.
- Toetatud koostöö (ühisurundus) projektide arv – 5.
- Loodud töökohtade arv – 20.
- Säilitatud töökohtade arv – 40.
- Ettevõtete arv, kes toodavad uusi tooteid või kasutavad uusi tootmisviise – 10 ettevõtet aastas.

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

- Projekti sihtgrupp (eelistatud on kohaliku toorme ja tööjõu ressursi kasutavad ettevõtjad). Osakaal 10% koguhindest.
- Projekt viiakse ellu mitme organisatsiooni koostöös. Osakaal 10% koguhindest.
- Projekti tulemusel säilitatavate või loodavate töökohtade arv. Osakaal 10% koguhindest.
- Projekti tegevuste innovatiivsus. Osakaal 15% koguhindest.
- Ettevõtte jätkusuutlikkus. Osakaal 10% koguhindest.
- Projekti tegevuste ja investeeringute äriplaani teostatavus. Osakaal 45% koguhindest.

MEEDE 2.1 (M 2.1)

1. Strateegia meetme nimetus

Kogukonna investeeringute toetus

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Tegevuspiirkonna arenguvajadused meetme rakendamisel

- Võtmeküsimuseks on piirkonna elukeskkonna atraktiivsus ja aktiivsete tegevuste (huvitegevuse) olemasolu, et leida noortele kohapeal tulevikus väljund või muuta ka tuleviku osas piirkond piisavalt atraktiivseks.
- Rahvastiku jätkuv vähenemine nõuab omavalitsustelt, kohalikelt ettevõtjatelt ning ka kodanikualgatuste puhul edaspidi ressursse, et tagada piirkonna elanikele kvaliteetne ning kaasaja nõuetele vastav avalike ja kogukonnateenuste tase ning infrastruktuuri võrgustik koos kvaliteetse elukeskkonnaga. Peamiselt tuleb arvestada asjaoluga, et ühe elaniku kohta teenuse hind tulevikus tõuseb. See olukord eeldab kõikidelt osapooltelt leidlikkust ja oskusi, et võimalikult efektiivselt teenuste (kogukonnateenuste) arendamisele läheneda.
- Suur osa teenustest on üldiselt kättesaadavad kõikides suuremates keskustes, va pangateenus ja postiteenus (viimasel ajal suletakse pangakontoreid, postkontoreid ning suletakse ka pangaautomaadi teenus). Probleemiks on avalike teenuste ning elukondlike teenuste kättesaadavus ääremaadel ja piirkonniti külades.
- Esmatasanditeenused on enamjaolt olemas, kuid valdavalt on need koondunud keskustesse, hõre ühistransport ei taga teenuste kättesaadavust kõigile abivajajatele.
- Tegevuspiirkonna kodanikualgatused ja kohalikud omavalitsused on valmis läbi koostöö arendamise leidma erinevaid lahendusi, et arendada kogukondlikke teenuseid parimal ja säästlikumal viisil.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärgiks on tegevuspiirkonnas kohalike kogukondade aktiivsuse ja hoolivuse suurendamine. Maapiirkonna elukvaliteedi suurendamine läbi kogukondade omaalgatusliku tegevuse kogukonnale vajalike teenuste arendamisel. Meetme rakendamine aitab kaasa maapiirkonna sotsiaalse mahajäämuse ja rahvaarvu vähenemise pidurdumisele. Meetme rakendamine aitab arendada kogukonnale vajalikku infrastruktuuri ning leida lahendusi erinevate teenuste, nii avalikud kui elukondlikud teenused, kättesaadavuse ja jätkusuutlikkuse parandamiseks (nn kogukonna teenuste arendamine). **Kogukonna teenus** – kohaliku kogukonna jaoks vajalike teenus(t)e arendamine, käesolevas strateegias on see turvateenus, esmatasandi tarbekaupade kättesaadavus (külapood, rändkauplus vms), transporditeenus, lastehoiu teenus, kogukonnakeskuse teenus jms. Lisaks toetatakse avalike teenuste arendamist, sh laste ja noorte vaba aja veetmise võimaluste loomist, sportimisvõimaluste loomist jne.

4. Toetatavad tegevused²

- Kogukonnale vajalike teenuste käivitamine ja arendamine läbi investeeringute tegemise.
- Külamajade, seltsimajade ja muude taoliste hoonete rakendamine kogukonnateenuste osutamiseks.
- Rändteenuste arendamine.
- Kogukondliku lastehoiuteenuse käivitamise toetamine.
- Kogukonna turvalisuse suurendamist tagavate meetmete/turvalahenduste toetamine.
- Liikumisradade korrashoiu ja korrashoiuks vajalike seadmete soetamise toetamine.
- Spordi- ja mänguväljakute rajamise ja korrastamise toetamine.
- Kogukonda esteetiliselt häirivate amortiseerunud hoonete lammutamine või korrastamine kogukonnateenuse arendamise eesmärgil.

Toetatavad tegevused on investeeringud (ehitustegevus ja seadmete soetamine).

Üldiselt mõeldakse investeeringute tegemise all:

- seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmise;
- olemasolevate ja uute rajatiste ning ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine (näiteks keskkonnasäästlikumaks muutmine);
- objekti ehitamise ja rakendamise seotud infrastruktuuri väljaehitamine;
- omanikujärelevalve, sh muinsuskaitse omanikujärelevalve teenuse osutamine.

Meetme sihtgrupp:

- Mittetulundusühingud (MTÜ) ja sihtasutused (SA);
- äriühingud;
- kohalikud omavalitsused.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

- Taotleja peab tegutsema KTG piirkonnas.
- Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla KTG tegevuspiirkonnas pooleli kuni 1 investeeringuprojekt.

Taotlemisel esitatavad dokumendid:

- Projektkirjeldus (juhul kui kogukonnateenus ei kvalifitseeru äriteenusena).
- omandiõigust tõestavad dokumendid;
- ehitamise korral peab ehitise kohta olema ehitusluba, ehitusteatis või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek;
- uue hoone püstitamisel peab kavandatava hoone alune maa olema taotleja omandis või on sellele seatud hoonestusõigus;
- äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ärakiri, kui nimetatud aruanded ei ole esitatud äriregistrisse;
- füüsilisest isikust ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava taotleja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaasta kohta esitatud residentist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E Maksu- ja Tolliameti kinnitatud ärakiri;
- ettevõtja puhul, kes taotluse esitamise ajaks ei ole „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt pidanud koostama majandusaasta aruannet, tegevus-, bilansi ja kasumiaruande ärakiri või raamatupidamisregistrite alusel koostatud tulude ja kulude koonddokumendi ärakiri.
- äriplaan (Äriplaani vorm koos finantsprognoosidega), juhul kui kogukonnateenus kvalifitseerub äriteenusena;
- hinnakalkulatsioon;
- kasutatud seadme ostmise korral seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud;
- mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, v.a usulised ühendused;
- eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal.

Meetmest ei rahastata ehitamisega seonduvate eeltööde (projekteerimistööd) teostamist.
6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr
Üldiselt on toetusmäär kuni 80% (MTÜ, SA, KOV), äriühingutel 60%. Kogukonnateenuste arendamise projektide korral lähtutakse toetusemäära määratlemisel sellest, kas teenus on teistele samalaadsetele ettevõtetele konkurentsivõimeline, olenemata taotleja juriidilisest määratlusest. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 3000 eurot ja maksimaalne toetussumma 50 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse.
7. Viide sihtvaldkonnale
Sihtvaldkond 6B, milleks on maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine.
8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³
Komisjoni määruses 1305/2013 artiklite 20, 35 ja 44 järgi panustab meede 6 prioriteedi – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.
9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub
Ei kattu.
10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed
<ul style="list-style-type: none"> - Toetust saanud projektide arv – 40. - Projektide tulemusel loodud töökohtade arv – 5. - Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programmiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7849), Kadrina vald (4912), Vihula vald (1694), Kuusalu vald (6460), Loksa linn (2703). - Elanike rahulolu kogukonnateenusega – Rahul või pigem rahul on vähemalt 75% elanikkonnast. - Uute parendatud objektide arv – 30. - Uute kogukonnateenuste arv – 20.
11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid
<ul style="list-style-type: none"> - Investeeringuobjekti mõju piirkonna elukvaliteedile ja elukeskkonna atraktiivsusele. Osakaal 20% koguhindest. - Projekti tulemuste ja taotleja jätkusuutlikkus. Osakaal 30% koguhindest. - Kas tegemist on olemasoleva objektiga? Osakaal 20% koguhindest. - Objekti funktsionaalsus, mitmekesisus (investeeringu tulemusel saadavad teenused). Osakaal 20% koguhindest. - Investeeringu suurus kasusaajate kohta (nn. investeeringu efektiivsuse hindamine). Osakaal 10% koguhindest.

MEEDE 2.2 (M 2.2)

1. Strateegia meetme nimetus

Aktiivne ja tegus kogukond

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Tegevusgrupi arenguvajadused, mis läbi meetme rakendatakse

- Võtmeküsimuseks on piirkonna elukeskkonna atraktiivsus ja aktiivsete tegevuste (huvitegevuse) olemasolu, et leida kohalikele elanikele ja noortele kohapeal tulevikus väljund või muuta ka tuleviku osas piirkond piisavalt atraktiivseks. Mida aktiivsem on kogukond, seda jätkusuutlikumad on tema üksikud liikmed.
- Tegevusgrupi piirkonnas on head võimalused hariduse omandamiseks, mis loob soodsad tingimused täiendõppeks ja noorte siia tulemiseks ning püsijäämiseks.
- Noorte aktiivsus on madal ning seetõttu ka noorteorganisatsioonide arv väike.
- Külades on säilinud mitmesugused traditsioonid ja toimuvad erinevad üritused.
- Kohalikud MTÜd ja seltsingud on aktiivselt panustanud kohaliku kultuuri- ja seltsielu edendamisesse ning leidnud projektidele rahalise katte. Kolmanda sektori tegevusalade osas paistab silma tegevusvaldkondade mitmekesisus.

Meedet on vajalik rakendada peamiselt piirkonna elanike (sh eraldi noorte) ja kogukondade aktiivsuse suurendamiseks.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärgiks on omaalgatuse, aktiivsuse, sotsiaalsete suhete ning koostöö tugevdamine maapiirkonnas. Võtmeküsimuseks on elanikkonna aktiveerimine, maaelu mitmekesistamine, lahenduste, sh uudsete lähenemiste loomine, erinevate sihtgruppide juurde jõudmine ning erinevate põlvkondade oskuste ja teadmiste omavaheline sidumine ning edasiandmine. Eesmärgiks on igakülgset soodustada omaalgatuslikke ühistegemisi piirkonna arendamise eesmärgil koos lisandväärtuse loomisega. Meetme rakendamine aitab kaasa maapiirkondades sotsiaalsele suhtlemisele, tõrjutuse vähendamisele ning muudab seeläbi piirkonna atraktiivsemaks, mis annab siin elamiseks väljundi elanikkonnale, sealhulgas pidurdab rahvaarvu vähenemist maapiirkonnas.

4. Toetatavad tegevused²

- Kogukonna õppereisid ja koolitused (projektikoostamise koolitused, keeleõpe, karjäärinõustamine, kogemuste vahetamine ja parimate praktikatega tutvumine ja tutvustamine, võistlused, festivalid, õpitoad jms).
- Kogukondade vahelist koostööd soodustavad tegevused.
- Liikumisharrastuste ja tervisespordi ürituste toetamine.
- Kogukonna ja omavalitsuse vahelise koostöö lahenduste loomine ja arendamine (omavalitsuste ülesannete delegeerimine kolmandale sektorile).
- Kohalike ühenduste sisemine tugevdamine ja teadlikkuse suurendamine (koolitus- ja infopäevad, kursused, seminarid jms).
- Omaalgatuslike tegevuste toetamine.
- Uuenduslike lahendustega vaba aja sisustamise (spordi-, laste- ja noortelaagrid) toetamine või lisandväärtusi loovate laste- ja noortelaagrite korraldamise toetamine, sh ka vaba aja-, spordilaager jne).
- Noortekeskuste tegevustele lisandväärtuste andmise toetamine (ei ole mõeldud igapäevategevusi).
- Erinevate põlvkondadevaheliste teadmiste ja oskuste vahetamise toetamine (eakatele tänapäevaste tehnoloogiate kasutamise õpetamine, vanade töövõtete edasiandmine noortele jms).

- Väikeinventari soetamine (kuni 20% projekti kogumaksumusest).
 - Projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlblike kulude maksumusest).
- Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Toetatavad tegevused viiakse läbi ühisprojektide koostöös partneriga.

Meetme sihtgrupp:

- mittetulundusühingud (MTÜ) ja sihtasutused (SA);
- kohalikud omavalitsused;
- koolituse või muu teadmussiirde ja teavituse osutaja.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Taotleja peab tegutsema MTÜ Arenduskoda piirkonnas.

Taotlemisel esitatavad dokumendid:

- Projektkirjeldus;
- hinnakalkulatsioon;
- kasutatud seadme ostmise korral seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- ühisprojekti korral 2–4-aastane tegevuskava (vastavalt PRIA poolt koostatud vormile);
- ühisprojekti korral partnerite vaheline koostööleping;
- projektijuhi CV, kui on kaasatud eelarves projektijuht;
- vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud;
- mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, v.a usulised ühendused;
- eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetusmäär kuni 85%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 2000 eurot ja maksimaalne toetussumma 10 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Aastane toetussumma taotleja kohta ei ületa 20 000 eurot.

7. Viide sihtvaldkonnale

Sihtvaldkond 6B, milleks on maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Komisjoni määruses 1305/2013 artiklite 14, 20 ja 35 järgi panustab meede 6 prioriteedi – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

- Toetust saanud projektide arv – 200.
- Projektide tulemusel loodud töökohtade arv – 5.
- Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programmiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7849), Kadrina vald (4912), Vihula vald (1694), Kuusalu vald (6460), Loksa linn (2703).
- Paranenud võimekusega MTÜde arv – 50.
- Edukate koolituste arv – 25.
- Korraldatud ürituste arv – 60.
- Toimunud liikumisharrastuse projektid – 20.
- Spordiürituste arv – 20.
- Laste ja noorte projektide arv – 30.

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

- Projekti mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ja sotsiaalsele suhtlemisele. Mõju maapiirkonnale mitmekesisuse loomisele ja lisandväärtuse andmisele. Osakaal 30% koguhindest.
- Taotleja või projekti tulemuste jätkusuutlikkus. Osakaal 20% koguhindest.
- Kasusaajate hulk. Osakaal 10% koguhindest.
- Traditsioonide, eripära säilimine tegevuste arendamisel. Osakaal 30% koguhindest.
- Omaosalus suurem kui nõutud. Osakaal 10% koguhindest.

MEEDE 3.1 (M 3.1)

1. Strateegia meetme nimetus

Ajaloo- ja kultuuripärandi väärtustamise investeeringute toetus

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

MTÜ Arenduskoda strateegia perioodil 2007–2013 rakendati samuti vastavat meedet, kuid kokkuvõttes oli tegemist alarahastatud meetmega, vajadus ning huvi ajaloo- ja kultuuripärandi objektide korda tegemiseks ning kasutuselevõtmiseks on ülisuur. Tegevuspiirkonda tervikuna ilmestab ajaloo- ja kultuuripärandi objektide rohkus ning mitmekesisus. Meedet on vajalik rakendada peamiselt tegevusgrupi piirkonna ajaloo- ja kultuuripärandi objektide olukorra oluliseks parendamiseks ja eksponeerimiseks. Senised võimalused maapiirkondades sellelaadseteks tegevusteks on olnud üsna kasinad ja peamiselt just ressursside ebapiisavuse tõttu.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärgiks on kohaliku kultuuri- ja ajaloo- ja kultuuripärandi objektide atraktiivsuse ja eksponeerimise suurendamine läbi nende parendamise. Meetme rakendamine aitab kaasa tegevusgrupi piirkonna ajaloo- ja kultuuripärandi säilimisele suurendades seeläbi piirkonna atraktiivsust.

4. Toetatavad tegevused²

- Piirkonna eripära väljendavate objektide säilivuse ja arendamise tarbeks investeeringute tegemine.
- Ajaloo- ja arhitektuuripärandi hoidmine ja korrastamine.
- Muuseumide rajamine, arendamine ja korrastamine.

Toetatavad tegevused on investeeringud (ehitustegevus ja seadmete/vahendite/lahenduste soetamine).

Üldiselt mõeldakse investeeringute tegemise all:

- seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmine;
- olemasolevate ja uute rajatiste ning ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine (näiteks keskkonnasäästlikumaks muutmine);
- objekti ehitamise ja rakendamisega seotud infrastruktuuri väljaehitamine;
- muinsuskaitse eritingimuste koostamine;
- omanikujärelevalve, sh muinsuskaitse omanikujärelevalve teenuse osutamine.

Meetmest ei rahastata eeltööde (projekteerimistööde) teostamist.

Meetme sihtgrupp:

- mittetulundusühingud (MTÜ) ja sihtasutused (SA);
- kohalikud omavalitsused;
- äriühingud.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

- Taotleja peab tegutsema KTG piirkonnas.
- Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla KTG tegevuspiirkonnas pooleli kuni 1 investeeringuprojekt.

Taotlemisel esitatavad dokumendid:

- Projektkirjeldus juhul kui teenus ei kvalifitseeru äriteenusena;
- omandiõigust tõestavad dokumendid;
- ehitamise korral peab ehitise kohta olema ehitusluba, ehitusteatis või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek;
- uue hoone püstitamisel peab kavandatava hoone alune maa olema taotleja omandis või

on sellele seatud hoonestusõigus;

- hinnakalkulatsioon;
- äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ärakiri, kui nimetatud aruanded ei ole esitatud äriregistrisse;
- füüsilisest isikust ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava taotleja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaasta kohta esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E Maksu- ja Tolliameti kinnitatud ärakiri;
- ettevõtja puhul, kes taotluse esitamise ajaks ei ole „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt pidanud koostama majandusaasta aruannet, tegevus-, bilansi ja kasumiaruande ärakiri või raamatupidamisregistrite alusel koostatud tulude ja kulude koonddokumendi ärakiri;
- äriplaan (Äriplaani vorm koos finantsprognoosidega), juhul kui teenus kvalifitseerub äriteenusena;
- hinnakalkulatsioon;
- kasutatud seadme ostmise korral seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud;
- mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, v.a usulised ühendused;
- eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetusmäär kuni 60%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 3000 eurot ja maksimaalne toetussumma 50 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse.

7. Viide sihtvaldkonnale

Sihtvaldkond 6B, milleks on maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Komisjoni määruses 1305/2013 artiklite 17, 19, 20 ja 35 järgi panustab meede 6 prioriteedi – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

- Toetust saanud projektide arv – 15.
- Projektide tulemusel loodud töökohtade arv – 5.
- Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programmiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7849), Kadrina vald (4912),

Vihula vald (1694), Kuusalu vald (6460), Loksas linn (2703).

- Korrastatud objektide arv – 15.

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

- Projekti tulemuste jätkusuutlikkus, toote terviklikkus. Osakaal 30% koguhindest.
- Investeeringu suurus kasusaajate kohta (nn. investeeringu efektiivsuse hindamine). Osakaal 30% koguhindest.
- Loodavate ja säilitavate töökohtade arv. Osakaal 10% koguhindest.
- Tegevuste seotus objekti või ürituse ajaloo- ja kultuuriväärtusega. Osakaal 10% koguhindest.
- Projekti tegevuste ja investeeringute äriplaani teostatavus. Osakaal 20% koguhindest.

MEEDE 3.2 (M 3.2)

1. Strateegia meetme nimetus

Kultuuripärandi hoidmine

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Tegevusgrupi arenguvajadused, mis läbi meetme rakendatakse

- Võtmeküsimuseks on piirkonna elukeskkonna atraktiivsus ja aktiivsete tegevuste (huvitegevuse, erinevate teenuste arendamine) olemasolu, et leida kohalikele elanikele ja noortele kohapeal tulevikus väljund või muuta ka tuleviku osas piirkond piisavalt atraktiivseks. Mida aktiivsem on kogukond, seda jätkusuutlikumad on tema üksikud liikmed.
- Tegevusgrupi piirkonnas on head võimalused hariduse omandamiseks, mis loob soodsad tingimused täiendõppeks ja noorte siia tulemiseks ning püsijäämiseks.
- Külades on säilinud mitmesugused traditsioonid ja toimuvad erinevad üritused.
- Kohalikud MTÜd ja seltsingud on aktiivselt panustanud kohaliku kultuuri- ja seltsielu edendamisesse ning leidnud projektidele rahalise katte. Kolmanda sektori tegevusalade osas paistab silma tegevusvaldkondade mitmekesisus.
- Kultuuripärandi hoidmisel on tähtis vanade käsitöö võtete ja oskuste edasiandmine ning säilitamine.

Meedet on vajalik rakendada peamiselt piirkonna elanike ja kogukondade aktiivsuse suurendamiseks ning käsitöö oskuste, kultuuripärandi säilitamiseks ja edasiarendamiseks.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärgiks on kultuuripärandi säilimine ja selle eripärade teadvustamine. Oluline on elanikkonna aktiveerimine selles valdkonnas ning igakülgset omaalgatuslike ühistegemiste soodustamine tegevuspiirkonna arendamisel. Meetme rakendamine aitab kaasa piirkonna eripärade ja väärtuste teadvustamisele ja seeläbi säilimisele.

4. Toetatavad tegevused²

- Piirkonna kaubamärkide (Lahemaa, Kõrvemaa, Neeruti, Piibe maantee jm) arendamine ja mainekujundus.
- Piirkonna eripära ja konkurentsivõimet tõstvate tegevuste toetamine (nt. mereteema, vorstifestival, mõisateema, militaarteema), sh interaktiivsete lahenduste loomine (mängud, äpid jms).
- Uute oskuste omandamine (koolitused, töötoad, õppe- ja kogemustevahetamise reisid nii Eesti siseselt kui rahvusvahelisel tasandil).
- Otseselt kultuuripärandi hoidmisega seonduv toetus (nt koduloo-uurimine, teadvustamine ja talletamine, legendide kogumine).
- Rahvusliku käsitöö propageerimine, käsitöövõtete ja oskuste edasiandmine, näiteks: sepised, käsitöö, rahvariided jne (koolitused, kursused, näitused, üritused jms).
- Projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlbulike kulude maksumusest). Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Toetatavad tegevused viiakse läbi ühisprojektide ja koostöös partneriga.

Meetme sihtgrupp:

- mittetulundusühingud (MTÜ) ja sihtasutused (SA);
- kohalikud omavalitsused;
- ettevõtjad;
- koolituse või muu teadmussiirde ja teavituse osutaja.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Taotleja peab tegutsema MTÜ Arenduskoda piirkonnas.

Taotlemisel esitatavad dokumendid:

- Projektkirjeldus;
- hinnakalkulatsioon;
- ühisprojekti korral 2–4-aastane tegevuskava (vastavalt PRIA poolt koostatud vormile);
- ühisprojekti korral partnerite vaheline koostööleping;
- kasutatud seadme ostmise korral seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- projektijuhi CV, kui on kaasatud eelarves projektijuht;
- vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud;
- äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ärakiri, kui nimetatud aruanded ei ole esitatud äriregistrisse;
- füüsilisest isikust ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava taotleja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaasta kohta esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E Maksu- ja Tolliameti kinnitatud ärakiri;
- ettevõtja puhul, kes taotluse esitamise ajaks ei ole „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt pidanud koostama majandusaasta aruannet, tegevus-, bilansi ja kasumiaruande ärakiri või raamatupidamisregistrite alusel koostatud tulude ja kulude koonddokumendi ärakiri;
- mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, v.a usulised ühendused;
- eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetusmäär kuni 90%, ettevõtjatel kuni 60%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 2000 eurot ja maksimaalne toetussumma 10 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Aastane toetussumma taotleja kohta ei ületa 20 000 eurot.

7. Viide sihtvaldkonnale

Sihtvaldkonda 6B, milleks on maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Komisjoni määruses 1305/2013 artiklite 14, 17, 19, 20 ja 35 järgi panustab meetme 6 prioriteedi – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meetme sellega kattub

Ei kattu.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

- Toetust saanud projektide arv – 100.
- Projektide tulemusel loodud töökohtade arv – 5.
- Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programmiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7849), Kadrina vald (4912), Vihula vald (1694), Kuusalu vald (6460), Loksa linn (2703).
- Oskuste omandamise tegevustes osalejate arv – 1000.
- Kogukondade teadlikkuse suurenemine – 5% tegevuspiirkonna elanikkonnast.
- Koolituste arv – 50.
- Ajaloo säilitamine (uurimistöode arv, säilikute arv) – 50.
- Korraldatud ürituste arv – 60.

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

- Projekti mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ja sotsiaalsele suhtlemisele. Osakaal 30% koguhindest.
- Taotleja või projekti tulemuste jätkusuutlikkus. Osakaal 20% koguhindest.
- Kasusaajate hulk. Osakaal 15% koguhindest.
- Traditsioonide, eripära säilimine tegevuste arendamisel. Osakaal 35% koguhindest.

MEEDE 4.1 (M 4.1)

1. Strateegia meetme nimetus

MTÜ Arenduskoda koostöö ja jätkusuutlikkus

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Arenduskoda on ellu viinud kaks projekti piirkonna mainekujunduse meetmest. Esimene oli „Arenduskoja tegevuspiirkond graafilisel lehel“, mille käigus valmis kunstnikutööna graafiline leht, millel oli kujutatud Arenduskoja tervikterritoorium kaardina ning millele oli joonistatud piirkonna erinevad vaatamisväärsused, olulisemad ettevõtted jms. Teine projekt „Paeaasta 2010“ oli koostööprojekt koos Virumaa LEADER tegevusgruppidega. Projekti eesmärk oli väärtustada meie elukeskkonda läbi kohaliku ja meie piirkonda ühendava paekivi. Selle projekti lisandväärsuseks oli kindlasti partnritegevusgruppidega ühiste huvide ja kokkupuutepunktide leidmine ning piirkonna käsitlemine laiemalt kui vaid ühe tegevusgrupi territoorium. Maamajanduse Infokeskus koostöös Põllumajandusministeeriumi ja PRIA-ga korraldas 2011. a esmakordselt Eestis konkursi „Märka Leaderit“. Kategoorias „Parim Koostööprojekt“ saavutas esikoha Arenduskoja liikme MTÜ KEEL LEADER projekt „Säästva turismi koostöövõrgustiku Ehedad Elamused Lahemaal ühisturunduse ja koostöövõrgustiku arendus Lahemaa piirkonnas ning Soome Kymenlaakso piirkonnaga“. Selle projekti käigus sündis idee teha järgmine, juba rahvusvaheline, projekt „Loving local values“ Arenduskoja eestvedamisel koos Soome Sepra ja Pohjois-Kymen Kasvu tegevusgruppidega. Projekti ajastus oli parim, sest vajadus sellise koostöö järele oli väga suur. 2013. a osales Arenduskoja rahvusvaheline koostööprojekt „Loving local values“ esimesel Läänemeremaade rahvusvaheliste LEADER koostööprojektide konkursil, kuhu oli esitatu kokku 60 projekti Põhja- ja Baltimaadest. Kategoorias „Kohaliku piirkonna areng“ valiti finalistide hulka ka Arenduskoja koostööprojekt. Projektist „Loving local values“ kasvas välja järgmine projekt „Väärtustades kohalikku“, mille käigus pandi alus ka toidumärgisele „Põhja-Eesti kohalik toit“, mille vastu on huvi tundnud ka teised Põhja-Eestis tegutsevad LEADER grupid (Ida-Harju Koostöökogu, Lääne-Harju Koostöökogu jt). Eelnimetatud projektide loogiliseks jätkuks on uue perioodi rahvusvahelised projektid, mis käsitlevad kohalikku toitu, väikeettevõtlust ja keskkonnahoidu. Lisaks on MTÜ Arenduskoda koostööprojektide vastu huvi tundnud teised Eesti tegevusgrupid ning ka nendega on vastavad koostöö tegemise eesmärgid seatud.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärgiks on MTÜ Arenduskoda koostöö arendamine nii Eesti siseselt kui rahvusvahelisel tasemel läbi MTÜ koostööpiirkonna sisemise koostöö ja liikmete arendamise. Seeläbi tagatakse tegevusgrupi jätkusuutlikkus. Meetme raames toetatakse juba toimivate siseriiklike ja rahvusvaheliste võrgustike edasiarendamist ning uute võrgustike loomist ja arendamist.

4. Toetatavad tegevused²

- Arenduskoja piirkonna mainekujunduskuvandi välja töötamine ja arendamine, mainekujunduse elementide kinnistamine ja valmistamine (organisatsiooni sisene ja väline mainekujundus).
- Arenduskoja piirkonda tutvustava digitaalse filmi- ja fotomaterjali ning mainekujunduslike trükiste valmistamine.
- Seltsitegevuse ja elulaadiettevõtluse jätkusuutlikkust toetavad temaatilised õppereisid ja praktilised õppepäevad piirkonnas, Eestis või väljaspool Eestit.
- Noorte seltsitegevusse ja elulaadiettevõtlusse kaasamine läbi laagrite, festivalide, koolitus-, ühisturundus- jms tegevuste koos Eesti siseste või välispartneritega.
- Rahvusvahelise koostöö arendamine MTÜ Arenduskoda piirkonnas koostöös Eesti siseste (Rohelise Jõemaa Koostöökogu, Kodukant Läänemaa, Ida-Harju Koostöökoda, Lääne-Harju Koostöökoda, Järva Arengupartnerid jt) ning naaberriikide (Soome, Rootsi, Leedu, Läti jt) ja teiste sarnase arenguga riikide (Sloveenia, Portugal jt) partneritega.

- Mereturismi ja väikesadamate alase koostöö arendamine koostöös piirkonna Kala-Leader partneritega (Virumaa Rannakalurite Ühing, Ida-Harju Kala-Leader jt).
- Kohaliku toidu valdkonnas praktilised õppepäevad ja õppereisid Arenduskoja piirkonna Eesti (Ida-Harju Koostöökoda, Lääne-Harju Koostöökoda, Rohelise Jõemaa Koostöökogu, Kodukant Läänemaa, Järva Arengupartnerid jt) ja rahvusvaheliste partnerite asukohtades (Läti, Leedu, Soome, Rootsi, Sloveenia, Portugal jt).
- MTÜ Partnerid, MTÜ Virumaa Koostöökogu, MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu, MTÜ Arenduskoda ja MTÜ Kirderanniku Koostöökogu kaasates huvitatud osapooli (nt SA Põhja-Eesti Turism, MTÜ Virumaa Rannakalurite Ühing, MTÜ Harju Kalandusühing, ettevõtjad, organisatsioonid) teevad koostööd eesmärgiga arendada Põhjaranniku ühisturundust ja teisi turismialaseid koostegevusi.
- Traditsioonilise suvise rahvusvahelise MTÜ Arenduskoda piirkonna kohaliku toidu festivali korraldamine koos pakkujate avatud uste päevaga.
- Põhja-Eesti kohaliku toidu märgise edasi arendamine ja ühisturunduse korraldamine koos Arenduskoja siseste ja väliste partneritega.
- Partneripiirkondade ühiste kohaliku toidu teenusepakettide välja arendamine ja ühisturundus.
- Teavitus- (meedia) ja turundustegevuste (messid) läbiviimine.

Tegevuste toetamine nii läbi investeringute kui muude tegevuste.

Meetme sihtgrupp:

- MTÜ Arenduskoda

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Koostööprojekti taotlus peab olema vastu võetud kohaliku tegevusgrupi üldkoosoleku otsusega.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetusmäär kuni 85%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 3000 eurot ja maksimaalne toetussumma 100 000 eurot aastas. Mitmeaastaste projektide korral jagatakse toetussumma aastate vahel.

7. Viide sihtvaldkonnale

Sihtvaldkonda 6B, milleks on maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Komisjoni määruuses 1305/2013 artiklite 14, 17, 19 ja 44 järgi panustab meede 6 prioriteedi – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

- Toetust saanud siseriiklike koostööprojektide arv – 7.
- Toetust saanud rahvusvaheliste koostööprojektide arv – 3.
- Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programmiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7849), Kadrina vald (4912), Vihula vald (1694), Kuusalu vald (6460), Loxsa linn (2703).
- Korraldatud õppereiside arv – 10.
- Kohaliku toidu märgise omandanute arv – 100.
- Koostatud piirkonna mainekujundus kontseptsioon – 1.

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

- PRIA teeb piiriülese koostööprojekti ettevalmistava toetuse või koostööprojekti toetuse taotluses esitatud kavandatud tegevuste abikõlblikkuse kontrolli ning taotleja ja toetuse saaja vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele.
- PRIA teeb projektitoetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse.

¹ Täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi

² Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid. Eraldi tuuakse välja investeeringud, mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investeering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatud pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF>